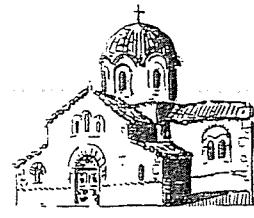

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὅπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - "Έτος ΙΘ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 842

Κυριακή ΙΕ' Λουκᾶ (Λουκ. 19,1-10)
27 Ιανουαρίου 2013

Συντάκτης † ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

΄Ανάγκη μετανοίας

«Ἴδού τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν»
(Λουκ. 19,8)

ΣΗΜΕΡΑ, ἀγαπητοί μου, τὸ εὔαγγέλιο διηγεῖται ἔνα θαῦμα.

—Θαῦμα; Λάθος κάνεις, θὰ πῆτε. Ἐμεῖς δὲν ἀκούσαμε διήγησι κάποιου θαύματος.

Καὶ ὅμως ἐπιμένω, ὅτι σήμερα τὸ εὔαγγέλιο διηγεῖται ἔνα θαῦμα. Θαῦμα ὅχι ἀπὸ κείνα ποὺ μὲ τόση περιέργεια ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ θαῦμα, ποὺ μπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ σὲ κάθε τόπο καὶ σὲ κάθε χρόνο. Θαῦμα, ποὺ κέμεις μποροῦμε νὰ τὸ ἀπολαύσουμε.

—Καὶ ποιό εἶνε τὸ θαῦμα αὐτό; Ποῦ ἔγινε;

“Ἐγινε στὴν Ἱεριχώ, πόλι τῆς Ἰουδαίας. Ἁταν ἡ δευτέρα πόλις μετὰ τὰ Ἱεροσόλυμα, πόλις ἱερατική. Ἐκεῖ ὑποδέχονται σήμερα τὸ Χριστό.

* * *

Στὸ ἄκρο τῆς πόλεως αὐτῆς ὁ Χριστὸς εἶχε θεραπεύσει ἔνα τυφλό. Καὶ καθὼς προχωροῦσε πρὸς τὰ μέσα, ἔγινε μεγάλος συναγερμός. Μεγαλειώδης ὑποδοχὴ τὸν περίμενε. Ποιός δὲν ἥθελε νὰ δῇ αὐτὸν ποὺ ἔκανε τὰ θαύματα καὶ ν' ἀκούσῃ τὴ γλυκειὰ φωνή του; Ποιός δὲν ἥθελε ν' ἀνοίξῃ τὸ σπίτι του νὰ τὸν δεχτῇ;

“Ὑπῆρχαν ἐκεῖ σπίτια μικρὰ καὶ μεγάλα. Ὅπηρχαν καλύβες, ὑπῆρχαν καὶ σπίτια ποὺ κατοικοῦσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ ἵερεῖς καὶ οἱ Λευΐτες. Σὲ ποιό σπίτι ἄραγε θὰ πάῃ ὁ Χριστός;

‘Ο Χριστὸς τελικῶς προτιμᾷ τὸ σπίτι τοῦ πιὸ ἀμαρτωλοῦ, τοῦ ἀρχιτελώνη Ζακχαίου, ποὺ οἱ φανατικοὶ Ἰουδαῖοι δὲν τοῦ λεγαν οὕτε καλημέρα. Διότι τελώνης καὶ μάλιστα ἀρχιτελώνης, ἥταν τότε συνώνυμο τοῦ ἐκμεταλλευτοῦ, τοῦ κλέφτη, ἐκείνου ποὺ ἀπομυζά τὶς λαϊκὲς μᾶζες, τοῦ δοσιλόγου. Καὶ ὅμως αὐτὸν προτιμᾷ ὁ Χριστός.

“Οταν ἀκούστηκε αὐτό, ὅλοι «διεγόγγυζον

λέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι» (Λουκ. 19,7). Ἀλλ’ ὅ, τι ἔκανε ὁ Χριστός, τὸ ζύγιζε καλά. Αὐτός, ποὺ εἶνε ὁ «ἔταζων καρδίας καὶ νεφρούς» (Ψαλμ. 7,10), ζύγισε ὅλους· καὶ εἶδε, ὅτι αὐτὸς ὁ τελώνης ἦτο ὁ ἄξιος τῆς ἐπισκέψεώς του. Γιατί ἄραγε;

Πρῶτα - πρῶτα, ὅταν ἄκουσε ὅτι ὁ Χριστὸς ἔρχεται στὴν πόλι, ἔκλεισε τὸ γραφεῖο του. Βγῆκε ἔξω καὶ τί νὰ δῇ· ἔνας κόσμος ὀλόκληρος, ἄντρες γυναίκες, σπρώχνονταν γιὰ νὰ ὑποδεχτοῦν τὸ Χριστό. Βελόνα νά ριχνες, δὲν ἔπεφτε κάτω. Αὐτὸς ἥταν κοντοῦ ἀναστήματος καὶ δὲν ἔθλεπε. “Αναψε τότε μέσα του μιὰ ἐπιθυμία νὰ δῇ τὸ Χριστό. ‘Υπελόγισε ἀπὸ ποὺ θὰ περάσῃ, κ' ἔτρεξε μπροστὰ σὰ νὰ ἥταν παιδί. Βρήκε ἔνα δένδρο καὶ —άξιωματοῦχος αὐτὸς καὶ μὲ κοινωνικὴ θέσι—, σκαρφάλωσε σ' αὐτὸ σὰν τὸ γατί. ”Εκανε τὸ δέντρο παρατηρητήριο καὶ περίμενε τὸ Χριστό. “Οταν ὁ Χριστὸς πλησίασε, σήκωσε τὰ μάτια καὶ τοῦ ἔρριξε μιὰ ματιά.

“Ω, φτάνει αὐτὴ ἡ ματιά! Πάνω ἀπ' ὅλες τὶς ματιές καὶ τὰ βλέμματα, τῆς μάνας τῆς γυναίκας τοῦ παιδιοῦ..., τὸ ἀνώτερο εἶνε ν' ἀξιωθοῦμε νὰ δεχτοῦμε μιὰ ματιὰ τοῦ Χριστοῦ. ”Οπως λέει κάπου ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος, ὅταν ἔρθη ἡ ἡμέρα ἐκείνη στὴ μέλλουσα κρίσι, μιὰ ματιὰ τοῦ Χριστοῦ φτάνει· ἀρκεῖ ἐκεῖνος νὰ ρίξῃ πάνω μας μιὰ ματιά, γιὰ νὰ γίνη ἡ καρδιά μας παράδεισος. Διαφορετικά, ἡ ψυχὴ βυθίζεται σὲ θλῖψι. «Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ παιδός σου, ὅτι θλίβομαι» (Ψαλμ. 68,18).

Μαζί μὲ τὴ γλυκειὰ καὶ στοργικὴ ματιά του στὸ Ζακχαῖο ὁ Χριστὸς εἶπε: «Ζακχαῖε...».

“Ηξερε τὸ ὄνομά του, ὅπως ξέρει καὶ τὰ ὄνόματά μας. ”Ας μὴ γνωρίζουν τὰ ὄνόματά μας οἱ μεγάλοι καὶ οἱ ἴσχυροί, ἃς εἴμαστε μι-

κροὶ καὶ ἄσημοι, ἃς μὴ γράφωνται τὰ ὄνόματά μας σὲ ἐφημερίδες καὶ περιοδικά, ἃς μὴν τὰ φωνάζουν τὰ ῥαδιόφωνα. "Οταν εἶσαι κοντὰ στὸ Χριστό, τὸ ὄνομά σου εἶνε γραμμένο σὲ βίθλο ζωῆς, στὴν καρδιὰ τοῦ Χριστοῦ.

«Ζακχαῖε», τοῦ λέει, «σπεύσας, κατάβηθι», κατέβα γρήγορα κάτω, γιατὶ σήμερα θὰ μείνω στὸ σπίτι σου (ε.ἀ. 19,5). Καὶ ὁ Ζακχαῖος ἔσπευσε, κατέβηκε, καὶ ὠδῆγησε τὸ Χριστὸ στὸ σπίτι του.

"Οταν ἔφτασαν, σταμάτησε στὸ κατώφλι. Μέσα στὴν καρδιά του ἔγινε μιὰ ἐπανάστασι. Γκρεμίστηκε τὸ κάστρο τῆς ἀμαρτίας, κ' ἕνας νέος κόσμος «ὅμορφος, ἀγγελικά πλασμένος» ἄρχισε νὰ γεννιέται. Τὸν ἀκούσατε τί εἶπε; Πήρε δυσὸ ἀποφάσεις, ποὺ ἄν τὶς ἔπαιρνε κι ὁ ὑπόλοιπος κόσμος, ἡ γῆ θὰ γινόταν οὐρανός. 'Η πρώτη ἀπόφασι· "Αν, Κύριε, ἀδίκησα ἀνθρωπο, εἴμαι ἔτοιμος νὰ τὸν ἀποζημιώσω. "Αν ἔκλεψα ἔνα πρόβατο, θὰ δώσω τέσσερα. "Αν ἔκλεψα μία δραχμή, θὰ δώσω τέσσερις. "Αν ἔκλεψα δέκα δραχμές, θὰ δώσω σαράντα. Κ' ἔκεινο τὸ ὑπόλοιπο, ποὺ θὰ μείνῃ, δὲ' θὰ τὸ κράτήσω μόνο γιὰ τὴν οἰκογένειά μου. Θὰ τὸ μοιράσω. Τὸ μισὸ θὰ κρατήσω ἐγώ, τὸ ὑπόλοιπο θὰ τὸ μοιράσω σ' αὐτοὺς πού χουν ἀνάγκη.

"Ετσι, μ' αὐτὰ ποὺ ἔκανε ὁ Ζακχαῖος (τὴν σφοδρὴ ἐπιθυμία νὰ δῇ τὸ Χριστό, τὶς μεγάλες ἀποφάσεις ποὺ πήρε, ἀποφάσεις δικαιοσύνης φιλανθρωπίας καὶ ἐλέους) ἀπέδειξε, ὅτι ἦταν ἄξιος νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ ὁ Χριστός.

Τὸ εὐαγγέλιο αὐτό, ἀγαπητοί μου, διαβάζεται ὅταν πλησιάζουμε στὸ Τριώδιο. Παρουσιάζεται ὁ Ζακχαῖος, γιὰ νὰ μᾶς θυμίσῃ τὴν ἀνάγκη τῆς μετανοίας, ποὺ θὰ προβάλῃ σὲ λίγο ἐνώπιόν μας ἡ Ἑκκλησία.

Καὶ εἶνε τὸ κήρυγμα αὐτὸ πάντοτε ἐπίκαιρο. Ποιός δὲν ἔχει ἀνάγκη μετανοίας; Κι αὐτὸς ποὺ κάθεται στὰ ἀνάκτορα κι αὐτὸς ποὺ κάθεται στὴν καλύθα, κι ἀρχιεπίσκοπος ἢ πατριάρχης κι ὁ καλόγερος, κι ὁ ἐργάτης κι ὁ κεφαλαιοκράτης, ὄλοι, ἀδέρφια μου, στὸ μάταιο αὐτὸ κόσμο ἔχουμε ἀνάγκη μετανοίας.

'Ανοίξτε τὸ βιθλίο τῆς ζωῆς καὶ ὁίξτε μιὰ ματιά. Θὰ δῆτε νὰ παρελαύνουν ὅλα σὰν στρατιώτες μπρὸς στὸ βασιλιά. Σᾶς ἐρωτῶ. Δὲ' ντρέπεστε γιὰ πολλά; Δὲν ὑπάρχουν πράξεις, λόγια, σκέψεις ποὺ θρηνεῖ ἡ ψυχή σας; Γι' αὐτὰ λοιπὸν εἶνε ἀνάγκη νὰ μετανοήσουμε.

'Υπάρχουν δυὸ εἰδῶν μετάνοιες· μετάνοια εἰλικρινῆς καὶ μετάνοια ψεύτικη. Διαβάστε τὰ εὐαγγέλια· ἀμάρτησε ὁ Πέτρος, ἀμάρτησε κι ὁ Ἰούδας. 'Ο Πέτρος ἀρνήθηκε, ὁ Ἰούδας πρόδωσε τὸ Χριστό. 'Αλλ' ὁ μὲν Πέτρος μετανόη-

σε καὶ «ἔκλαυσε πικρῶς» (Ματθ. 26,75), ἐνῷ ὁ Ἰούδας «μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια... καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο» (Ματθ. 27,3-5), αὐτοκτόνησε. Γι' αὐτὸ λέων ὑπάρχουν δυὸ μετάνοιες· ἡ μετάνοια τοῦ Ζακχαίου, τοῦ ἀσώτου, τῆς πόρνης, τοῦ ληστοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ μετάνοια τοῦ φαραὼ καὶ τοῦ Ἰούδα.

'Εμεῖς, ἀδελφοί μου, ὅχι μετάνοια Ἰούδα, ἀλλὰ εἰλικρινῆ μετάνοια, σὰν τὴ μεγάλη μετάνοια τοῦ Ζακχαίου. Δὲν εἶνε ἀπλῶς νὰ λέμε Μετανοῶ. Μετάνοια θὰ πῆ, νὰ ἀλλάξῃς πιὰ δρομολόγιο ζωῆς, νὰ κάνῃς τὰ ἀντίθετα ἀπ' ὅ, τι ἔκανες. Νὰ γίνῃ ὁ φιλάργυρος ἐλεήμων, ὁ φιλόδιξος ταπεινός, ὁ ἀκόλαστος ἐγκρατῆς. Γι' αὐτὸ εἶπα, ὅτι σήμερα στὸ Εὐαγγέλιο ὑπάρχει τὸ μεγαλύτερο θαῦμα, τὸ θαῦμα τῆς ἐσωτερικῆς μεταβολῆς τοῦ ἀνθρώπου. Τί ἦταν πρώτα ὁ Ζακχαῖος καὶ τί ἔγινε; 'Ηταν ἔνας λύκος κ' ἔγινε ἄρνι, ἦταν ἔνα κάρβουνο κ' ἔγινε διαμάντι τοῦ Χριστοῦ. Πῶς; Διὰ τῆς μετανοίας.

Στὴ μετάνοια μᾶς καλεῖ σήμερα τὸ εὐαγγέλιο μὲ τὴ σάλπιγγα τοῦ Ζακχαίου. 'Αλλὰ στὴ μετάνοια μᾶς καλεῖ καὶ ὁ ἄγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος (ἐορτάζει 28 Ἰανουαρίου). Εἶνε ἔνας ἀπὸ τοὺς πιὸ κατανυκτικοὺς πατέρας καὶ διδασκάλους τῆς Ἑκκλησίας μας. "Ολη ἡ ζωὴ του ἦταν ἔνα δάκρυ κ' ἔνα πένθος γιὰ τὴν ἀμαρτία. Κέντρο τοῦ ἀνθρώπου, λέει, εἶνε τὸ μυαλό. Μολύνθηκε αὐτό; ὅλα εἶνε μολυσμένα. Γι' αὐτὸ σὲ κάποια ὄμιλία του περὶ μετανοίας, στρέφεται πρὸς τὸν διάβολο καὶ λέει:

—Τί μεγάλο κακὸ κάνεις στὸν κόσμο μὲ τὴν ἀμαρτία, διάβολε! Μᾶς μόλυνες τὸ μυαλό· κ' ἐνῷ ἡ σκέψι μας πρέπει νὰ εἶνε κρύσταλλο, ἔγινε βρωμερὴ καὶ ἀκάθαρτη. Μᾶς ἔκανες τὴν καρδιὰ κρύα· καὶ ἐνῷ πρέπει νὰ φλέγεται ἀπὸ ἀγάπη στὸ Θεὸ καὶ τὸν πλησίον, ἔγινε πάγος. Μᾶς ἔκλεισες τὰ μάτια νὰ μὴ βλέπουμε τὰ ὥρατα τοῦ Θεοῦ, μᾶς ἔκλεισες τ' αὐτὶὰ νὰ μὴν ἀκοῦμε τὰ λόγια του. Μᾶς ἔκανες, διάβολε, παράλυτους καὶ νεκρούς. "Εῶς πότε θὰ σὲ ύπηρετοῦμε, ἔως πότε θὰ εἴμαστε γκαρσόνια σου; λέει ὁ ὄσιος Ἐφραίμ.

'Απὸ σήμερα, ὅχι ἀπὸ αὔριο, διακόπτουμε σχέσεις μὲ τὸν διάβολο. Παίρνουμε διαζύγιο ἀπ' αὐτόν. Μπρός, μπρός, κοντὰ στὸ Χριστό! Κοντὰ στὸ Χριστό! μᾶς φωνάζουν τὰ πάντα.

Εἴθε ὁ Χριστός, μὲ τὸ δάκρυ καὶ τὸν πόνο, νὰ δεχτῇ τὴ μετάνοια μας. Καὶ «τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν» ἃς τὸν διανύσουμε «ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ», ἔως ὅτου φθάσουμε ἐπάνω στὸν οὐρανό, γιὰ νὰ δοξάζουμε ἐκεὶ Πατέρα Υἱὸν καὶ ἄγιον Πνεῦμα. 'Αμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγούστινος